Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
MICHALA BOBKA,
predstavljeni 6. avgusta 2020[1]

Zadeva C-195/20 PPU

XC
Kazenski postopek
ob udeležbi
Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija))

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Okvirni sklep 2002/584/PNZ – Evropski nalog za prijetje in postopki predaje med državami članicami – Člen 27(2) in (3) – Pravilo specialnosti – Obseg – Pregon zahtevane osebe zaradi kaznivih dejanj, ki se razlikujejo od dejanj, zaradi katerih je bila oseba predana – Zaporedna evropska naloga za prijetje, ki ju je ista država članica izdala za različna kazniva dejanja – Pravni učinki prostovoljnega odhoda z ozemlja države članice, ki je izdala prvi evropski nalog za prijetje, in prisilne vrnitve na ozemlje te države na podlagi drugega evropskega naloga za prijetje“

I. Uvod

1. V skladu s členom 27 Okvirnega sklepa 2002/584/PNZ[2], ki določa tako imenovano „pravilo specialnosti“, se predane osebe ne sme kazensko preganjati, kaznovati ali ji kako drugače odvzeti prostost za dejanje, ki je bilo storjeno pred predajo in se razlikuje od dejanja, zaradi katerega je bila predana.

2. V obravnavani zadevi so obtoženca nemškim organom prvič predali portugalski organi na podlagi evropskega naloga za prijetje. Po prestani kazni je prostovoljno zapustil ozemlje Nemčije. Nato je bil zanj izdan drugi evropski nalog za prijetje, na podlagi katerega so ga italijanski organi predali nemškim organom. Italijanski organi so podali soglasje, da se bodo za namene pregona kaznivih dejanj iz postopka v glavni stvari odpovedali pravilu specialnosti. Obtoženec trdi, da morajo tako soglasje dati portugalski organi kot organi, ki so izvršili prvi evropski nalog za prijetje.

3. Sodišče se mora tako v obravnavani zadevi v bistvu izreči o načinih uporabe pravila specialnosti v specifičnem kontekstu prostovoljnega odhoda osebe, na katero se nanaša prvi evropski nalog za prijetje, z ozemlja države članice, ki je izdala ta nalog, ki mu je sledila prisilna vrnitev te osebe na podlagi drugega evropskega naloga za prijetje: ali je treba sklepati, da taka oseba kljub prostovoljnemu odhodu še naprej uživa zaščito, ki jo zagotavlja pravilo specialnosti na podlagi *prvega evropskega naloga*

1 Jezik izvirnika: francoščina.

2 Okvirni sklep Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 (UL 2009, L 81, str. 24) (v nadaljevanju: Okvirni sklep 2002/584).

za prijetje? Ali pa je treba presoditi, da je zaradi prostovoljnega odhoda z ozemlja države, ki je izdala prvi nalog, pravilo specialnosti mogoče glede na okoliščine presojati le v okviru *drugega evropskega naloga za prijetje*, pri čemer torej soglasje k nadaljevanju pregona podajo izključno organi, ki izvršujejo ta drugi nalog?

II. Pravni okvir

A. Pravo Unije

4. Člen 1(1) Okvirnega sklepa 2002/584 določa:

„1. Evropski nalog za prijetje je sodna odločba, ki jo izda država članica z namenom prijetja in predaje zahtevane osebe s strani druge države članice z namenom uvesti kazenski postopek ali izvršiti kazen zapora ali ukrep, vezan na odvzem prostosti. […]“

5. Iz člena 8(1) tega okvirnega sklepa izhaja, da mora evropski nalog za prijetje vsebovati določene podatke, med drugim: „zakonsk[o] označb[o] kaznivega dejanja“ in „opis okoliščin, v katerih je bilo kaznivo dejanje storjeno“.

6. Člen 13(1) tega okvirnega sklepa določa:

„Če prijeta oseba navede, da soglaša s svojo predajo, poda svoje soglasje in, kadar je primerno, izrecno odpoved pravici do ‚pravila specialnosti‘, omenjenega v členu 27(2), pred izvršitvenim pravosodnim organom v skladu z notranjim pravom izvršitvene države članice.“

7. Člen 27 istega okvirnega sklepa spada v poglavje 3 z naslovom „Posledice predaje“. Nanaša se na možnost kazenskega pregona (zadevne osebe) zaradi drugih kaznivih dejanj in določa:

„1. Vsaka država članica lahko uradno obvesti generalni sekretariat Sveta, da v njenih odnosih z drugimi državami članicami, ki so podale enako izjavo, velja domneva o soglasju s kazenskim pregonom, sojenjem ali priporom z namenom izvršitve kazni zapora ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti za dejanje, ki je bilo storjeno pred predajo osebe in se razlikuje od dejanja, zaradi katerega je bila oseba predana, razen če v posameznem primeru izvršitveni pravosodni organ ne navede drugače v svoji odločitvi o predaji.

2. Razen v primerih iz odstavkov 1 in 3 se predane osebe ne sme kazensko preganjati, kaznovati ali ji kako drugače odvzeti prostost za dejanje, ki je bilo storjeno pred predajo in se razlikuje od dejanja, zaradi katerega je bila predana.

3. Odstavek 2 se ne uporablja v naslednjih primerih:

(a) kadar oseba, ki ima možnost zapustiti ozemlje države članice, ki ji je bila predana, tega ne stori v 45 dneh po svoji dokončni izpustitvi ali se na to ozemlje po odhodu znova vrne;

(b) storjeno dejanje ni kaznivo z kaznijo zapora ali ukrepom, vezanim na odvzem prostosti;

(c) kazenski postopek ne daje podlage za uporabo ukrepov, vezanih na odvzem prostosti;

(d) kadar bi bila oseba kaznovana s kaznijo ali ukrepom, ki ni vezan z odvzemom prostosti, zlasti z denarno kaznijo ali kakim nadomestnim ukrepom, četudi bi lahko ta kazen ali ukrep povzročila omejevanje osebne prostosti;

(e) kadar se oseba, če je to primerno, hkrati s soglasjem o svoji predaji odpove pravilu specialnosti v skladu s členom 13;

(f) kadar se oseba po predaji izrecno odpove upravičenosti do pravila specialnosti v zvezi s posameznimi dejanji, ki so bila storjena pred predajo. Odpovedna izjava se poda pred pristojnimi pravosodnimi organi odreditvene države članice in se zapiše v skladu z domačo zakonodajo te države. Odpoved se poda na način, ki kaže, da jo je oseba izrekla prostovoljno in zavedajoč se vseh posledic. V ta namen ima oseba pravico do pravnega zastopnika.

(g) kadar izvršitveni pravosodni organ, ki je osebo predal, poda svoje soglasje v skladu z odstavkom 4.

4. Zahteva po soglasju se predloži izvršitvenemu pravosodnemu organu skupaj s podatki iz člena 8(1) in s prevodom iz člena 8(2). Soglasje se poda, kadar tudi za dejanje, za katerega se zahteva, veljajo določbe o predaji iz tega okvirnega sklepa. Soglasje se zavrne iz razlogov iz člena 3, drugače pa se lahko zavrne samo zaradi razlogov iz člena 4. Odločitev o zahtevi se sprejme najpozneje v 30 dneh po prejemu zahteve. Za primere iz člena 5 mora odreditvena država članica dati zagotovila, predvidena s tem členom.“

B. Nemško pravo

8. Člen 83h Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (zakon o mednarodni pravni pomoči v kazenskih zadevah), s katerim je bil prenesen Okvirni sklep 2002/584, določa:

„(1) Osebe, ki jo je država članica predala na podlagi evropskega naloga za prijetje, se ne sme:

1. kazensko preganjati, kaznovati ali ji kako drugače odvzeti prostosti za kaznivo dejanje, ki je bilo storjeno pred predajo in se razlikuje od kaznivega dejanja, zaradi katerega je bila predana, ali

2. izročiti ali predati tretji državi ali odstraniti v tretjo državo.

(2) Odstavek 1 se ne uporablja, kadar:

1. predana oseba, ki je imela možnost zapustiti ozemeljsko področje uporabe tega zakona, tega ne stori v 45 dneh po svoji dokončni izpustitvi ali se na to ozemlje po odhodu znova vrne;

2. storjeno dejanje ni kaznivo s kaznijo zapora ali ukrepom, vezanim na odvzem prostosti;

3. kazenski postopek ne daje podlage za uporabo ukrepov, vezanih na odvzem prostosti;

4. bi bila predana oseba kaznovana s kaznijo ali ukrepom, ki ni vezan na odvzem prostosti, četudi bi lahko ta kazen ali ukrep povzročila omejevanje osebne prostosti;

5. se zaprošena država članica ali predana oseba odpove pravilu specialnosti.

(3) Predana oseba morebitno odpovedno izjavo po predaji poda na zapisnik sodnika ali državnega tožilca. Odpovedna izjava je nepreklicna. Predano osebo se pouči o nepreklicnosti izjave.“

III. Dejansko stanje, postopek in vprašanje za predhodno odločanje

9. Obtoženec je bil v Nemčiji zaporedno preganjan v treh zadevah v zvezi z različnimi kaznivimi dejanji: zaradi trgovine s prepovedanimi drogami (kaznivo dejanje A), zaradi spolne zlorabe otroka, storjene na Portugalskem (kaznivo dejanje B), in zaradi hudega posilstva in izsiljevanja, ki sta bila prav tako storjena na Portugalskem (kaznivo dejanje C).

10. Najprej je bil obtoženec preganjan zaradi trgovine s prepovedanimi drogami v velikih količinah (kaznivo dejanje A). Za to kaznivo dejanje je bil 6. oktobra 2011 pred Amtsgericht Niebüll (okrajno sodišče v Niebüllu, Nemčija) obsojen na enotno kazen zapora enega leta in devetih mesecev. Izvršitev te kazni je bila pogojno odložena.

11. Nato je bil leta 2016 proti obtožencu uveden kazenski postopek v Nemčiji zaradi spolne zlorabe otroka, storjene na Portugalskem (kaznivo dejanje B). Staatsanwaltschaft Hannover (državno tožilstvo v Hannovru, Nemčija) je iz tega razloga 23. avgusta 2016 izdalo evropski nalog za prijetje (v nadaljevanju: prvi evropski nalog za prijetje). Tribunal de Relacao de Evora (pritožbeno sodišče v Evori, Portugalska) je dovolilo predajo obtoženca nemškim pravosodnim organom zaradi navedenega kaznivega dejanja. Obtoženec se ob tem ni odpovedal pravilu specialnosti. Obtoženca so portugalski organi 22. junija 2017 predali Zvezni republiki Nemčiji. V tej državi je nato v celoti prestal kazen zapora enega leta in treh mesecev, ki mu je bila izrečena zaradi spolne zlorabe otroka. Nato mu je bilo avgusta 2018 za obdobje petih let odrejeno varstveno nadzorstvo (*Führungsaufsicht*). V tem obdobju se je moral enkrat na mesec javiti pri svojem svetovalcu.

12. Med izvrševanjem kazni zaradi spolne zlorabe otroka (kaznivo dejanje B) je bil pogojni odlog izvršitve zaporne kazni, ki jo je leta 2011 izreklo Amtsgericht Niebüll (okrajno sodišče v Niebüllu) zaradi trgovine s prepovedanimi drogami (kaznivo dejanje A), preklican. Staatsanwaltschaft Flensburg (državno tožilstvo v Flensburgu, Nemčija) je 22. avgusta 2018 pri Tribunal de Relacao de Evora (pritožbeno sodišče v Evori) zahtevalo odpoved uporabi pravila specialnosti in soglasje k izvršitvi kazni, ki jo je izreklo Amtsgericht Niebüll (okrajno sodišče v Niebüllu).

13. Ker Tribunal da Relação de Évora (pritožbeno sodišče v Evori) ni odgovorilo, je bil obtoženec 31. avgusta 2018 izpuščen iz zapora. Dne 18. septembra je odšel na Nizozemsko, pozneje pa v Italijo. Staatsanwaltschaft Flensburg (državno tožilstvo v Flensburgu) je 19. septembra za obtoženca izdalo evropski nalog za prijetje zaradi izvršitve sodbe Amtsgericht Niebüll (okrajno sodišče v Niebüllu) za kaznivo dejanje A (v nadaljevanju: drugi evropski nalog za prijetje).

14. Obtoženec je bil 27. septembra 2018 prijet v Italiji. Italijanski organi so 10. oktobra 2018 podali soglasje k predaji obtoženca. Ta je bil 18. oktobra predan nemškim organom.

15. Nazadnje, Amtsgericht Braunschweig (okrajno sodišče v Braunschweigu, Nemčija) je 5. novembra 2018 izdalo nacionalni nalog za prijetje (*Untersuchungshaftbefehl*) zaradi preiskave tretje zadeve (kaznivo dejanje C), v katero je bil vpleten obtoženec in ki se je zgodila 2. septembra 2005, in sicer posilstva in izsiljevanja 72-letne Američanke na Portugalskem v kraju Praia da Luz. Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe temelji na tej zadnji zadevi.

16. Staatsanwaltschaft Braunschweig (državno tožilstvo v Braunschweigu, Nemčija) je 12. decembra 2018 od italijanskega izvršitvenega organa zahtevalo tudi soglasje h kazenskemu pregonu obtoženca zaradi kaznivega dejanja posilstva in izsiljevanja iz postopka v glavni stvari (kaznivo dejanje C). Corte d'appello di Milano (pritožbeno sodišče v Milanu) je to soglasje podalo 22. marca 2019.

17. Obtoženec je bil od 23. julija 2019 do 11. februarja 2020 v priporu v Nemčiji na podlagi nacionalnega naloga za prijetje iz točke 15 teh sklepnih predlogov. V tem obdobju je Landgericht Braunschweig (deželno sodišče v Braunschweigu, Nemčija) s sodbo z dne 16. decembra 2019 obtoženca spoznalo za krivega kaznivega dejanja hudega posilstva in izsiljevanja, ki je bilo storjeno

leta 2005 na Portugalskem (kaznivo dejanje C). Obsodilo ga je na enotno kazen zapora sedmih let, pri čemer je upoštevana sodba Amtsgericht Niebüll (okrajno sodišče v Niebüllu) iz leta 2011. Celotno obdobje pripora, ki ga je obtoženi prestal v Italiji, je bilo všteto v enotno kazen. Poleg tega je portugalski izvršitveni organ 21. januarja 2020 podal soglasje k izvršitvi enotne kazni zapora, ki jo je Amtsgericht Niebüll (okrajno sodišče v Niebüllu) izreklo za kaznivo dejanje A.

18. Obtožencu je od 12. februarja 2020 odvzeta prostost zaradi izvrševanja kazni, ki jo je leta 2011 Amtsgericht Niebüll (okrajno sodišče v Niebüllu) izreklo za kaznivo dejanje A. Obtoženec je pri Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), ki je predložitveno sodišče, vložil revizijo zoper sodbo Landgericht Braunschweig (deželno sodišče v Braunschweigu). Zlasti izpodbija veljavnost postopka, ki je pripeljal do izdaje te sodbe, glede na pravilo specialnosti iz člena 27 Okvirnega sklepa 2002/584. Ker portugalski organi niso podali soglasja h kazenskemu pregonu zaradi kaznivega dejanja posilstva in izsiljevanja, storjenega na Portugalskem (kaznivo dejanje C), naj nemški organi ne bi imeli pravice do pregona obtoženca, procesni akti, kot je nacionalni nalog za prijetje, ki ga je 5. novembra 2018 izdalo Amtsgericht Braunschweig (okrajno sodišče v Braunchweigu), pa naj bi bili zato nezakoniti.

19. Po mnenju predložitvenega sodišča je odgovor na vprašanje, ali nacionalni nalog za prijetje, izdan za namene preiskave, ostane veljaven ali pa ga je treba razveljaviti, odvisen od tega, ali so imeli nemški organi pravico do pregona obtoženca zaradi domnevnega kaznivega dejanja hudega posilstva in izsiljevanja, storjenega na Portugalskem leta 2005 (kaznivo dejanje C).

20. V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 27(2) in (3) [Okvirnega sklepa 2002/584] razlagati tako, da pravilo specialnosti ne nasprotuje ukrepu, vezanemu na odvzem prostosti, za neko drugo dejanje, ki je bilo storjeno pred predajo in se razlikuje od dejanja, zaradi katerega je bila oseba predana, če je ta oseba po predaji prostovoljno zapustila ozemlje odreditvene države članice, jo je druga izvršitvena država članica zaradi novega evropskega naloga za prijetje pozneje ponovno predala na ozemlje odreditvene države članice in je druga izvršitvena država članica podala soglasje h kazenskemu pregonu, sojenju in izvršitvi kazni zaradi tega drugega dejanja?“

IV. Nujni postopek pred Sodiščem

21. Predložitveno sodišče je predlagalo, naj se ta predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku iz člena 107 Poslovnika Sodišča. V utemeljitev tega predloga je navedlo, da se zastavljeno vprašanje za predhodno odločanje nanaša na razlago okvirnega sklepa iz naslova V tretjega dela Pogodbe DEU. Navedlo je tudi, da je bil obtoženec na datum predloga za sprejetje predhodne odločbe v priporu zaradi izvrševanja kazni, ki jo je izreklo Amtsgericht Niebüll (okrajno sodišče v Niebüllu) zaradi trgovine s prepovedanimi drogami (kaznivo dejanje A). Tudi če bi bilo treba obtoženca predčasno izpustiti, bi kljub temu ostal v priporu na podlagi nacionalnega naloga za prijetje, ki ga je izdalo Amtsgericht Braunschweig (okrajno sodišče v Braunschweigu) zaradi preiskave kaznivega dejanja posilstva in izsiljevanja, storjenega na Portugalskem (kaznivo dejanje C). Vendar je sáma zakonitost tega pripora odvisna od pravilnosti postopka, ki je privedel do sodbe Landgericht Braunschweig (deželno sodišče v Braunschweigu), ki je predmet postopka v glavni stvari, zaradi kaznivega dejanja C. V primeru njegove nepravilnosti bi bilo treba obtoženca izpustiti.

22. Četrti senat Sodišča je 25. maja 2020 odločil, da ugodi temu predlogu.

23. Pisna stališča so predložili obtoženec, Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (državni tožilec pri zveznem vrhovnem sodišču, v nadaljevanju: državni tožilec), nemška vlada in Evropska komisija. Na obravnavi 16. julija 2020 so vsi skupaj z Irsko predstavili ustna stališča.

V. Analiza

24. Zgradba teh sklepnih predlogov je taka. Najprej bom analiziral pravilo specialnosti z vidika besedila, sistematike in namena člena 27 Okvirnega sklepa 2002/584. Prizadeval si bom zlasti določiti učinke, ki jih ima prostovoljni odhod zadevne osebe z ozemlja države članice, ki je izdala evropski nalog za prijetje, na uporabo pravila specialnosti in širše na postopek predaje (A). Nato bom pojasnil, kaj pravilo specialnosti zahteva v primeru, da je bila zadevna oseba na podlagi drugega evropskega naloga za prijetje ponovno predana odreditveni državi članici v okoliščinah, kot so te iz postopka v glavni stvari (B).

A. Pravilo specialnosti in učinki prostovoljnega odhoda z ozemlja odreditvene države članice

25. V obravnavani zadevi je bil obtoženec na podlagi prvega evropskega naloga za prijetje, ki ga je izdala Nemčija in izvršila Portugalska, predan na nemško ozemlje, kjer je prestal kazen, ki mu je bila izrečena zaradi kaznivega dejanja iz tega naloga za prijetje (spolna zloraba otroka, kaznivo dejanje B). Po izpustitvi iz zapora mu je bilo odrejeno varstveno nadzorstvo, vendar mu ni bilo prepovedano zapustiti nemškega ozemlja. Obtoženec je prostovoljno zapustil Nemčijo in odšel najprej na Nizozemsko ter nato v Italijo. Na podlagi drugega evropskega naloga za prijetje, ki so ga izdali nemški organi, so jim ga italijanski organi ponovno predali zaradi izvršitve kazni, na katero je bil predhodno obsojen zaradi trgovine s prepovedanimi drogami (kaznivo dejanje A). Navedeni organi so se pozneje strinjali tudi z odpovedjo pravilu specialnosti s tem, da so omogočili pregon obtoženca v Nemčiji zaradi kaznivega dejanja hudega posilstva in izsiljevanja, storjenega na Portugalskem pred njegovo prvo predajo (kaznivo dejanje C). Zaradi teh kaznivih dejanj je obtožencu trenutno odvzeta prostost (*Untersuchungshaft*) v zvezi s sodbo, ki jo izpodbija.

26. Predložitveno sodišče želi z edinim vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu ugotoviti, katere pravne posledice so na eni strani povezane s prostovoljnim odhodom osebe, ki je bila državi članici, ki je izdala prvi evropski nalog za prijetje, predana na podlagi tega naloga, z ozemlja te odreditvene države članice in na drugi strani s prisilno vrnitvijo te osebe na podlagi drugega evropskega naloga za prijetje.

27. Začel bom s prvo točko: kakšni so učinki prostovoljnega odhoda osebe z ozemlja odreditvene države, ki ji je bila ta oseba predana, na pravilo specialnosti?

28. Obtoženec in Irska trdita, da taka okoliščina ne vpliva na uporabo pravila specialnosti. Obtoženec se s prostovoljnim odhodom z nemškega ozemlja ni odpovedal temu pravilu. Pravilo specialnosti še vedno velja, ker je bil na eni strani obtoženec še pod varstvenim nadzorstvom zaradi kaznivega dejanja B, ko je zapustil nemško ozemlje, in ker na drugi strani njegova vrnitev na nemško ozemlje ni bila prostovoljna. Prva predaja ima torej še vedno učinke.

29. Državni tožilec, nemška vlada, Komisija in predložitveno sodišče pa se strinjajo, da se s prostovoljnim odhodom obtoženca z ozemlja odreditvene države članice konča prvi postopek predaje, zaradi česar pravilo specialnosti preneha veljati. Interesi, ki jih varuje pravilo specialnosti, niso več prizadeti, ko oseba prostovoljno zapusti državo članico, ki ji je bila prvotno predana. Oseba, ki prostovoljno zapusti odreditveno državo članico, naj se ne bi mogla več sklicevati na varstvo na podlagi pravila specialnosti niti v primeru vrnitve, ker ponovno prebivanje v odreditveni državi članici v tem primeru ni več posledica predhodne predaje.

30. Strinjam se z državnim tožilcem, nemško vlado, Komisijo in predložitvenim sodiščem. Po mojem mnenju je pravilo specialnosti neločljivo povezano z izvrševanjem *določenega* evropskega naloga za prijetje, na podlagi katerega je bilo „aktivirano“ in na podlagi katerega ga je zato mogoče presojati. To pravilo v zvezi s tem nalogom velja le, če je zadevna oseba med svojim prebivanjem na ozemlju odreditvene države pod nadzorom te države. Ker zadevna oseba ne sodi več v pristojnost države, ki je izdala ta nalog, tako zaradi prostovoljnega odhoda z njenega ozemlja pravilo specialnosti preneha veljati.

31. Taka razlaga izhaja iz besedila, sistematike in namena člena 27(2) Okvirnega sklepa 2002/584.

1. Jezikovna razlaga

32. Člen 27(2) Okvirnega sklepa 2002/584 določa, da se predane osebe načeloma ne sme kazensko preganjati, kaznovati ali ji kako drugače odvzeti prostost za dejanje, ki je bilo storjeno pred predajo in se razlikuje od dejanja, zaradi katerega je bila predana.

33. Samo besedilo te določbe ne zagotavlja podatkov o tem, kakšne učinke ima prostovoljni odhod predane osebe z ozemlja odreditvene države na uporabo pravila specialnosti. Kljub temu je iz besedila jasno razvidno, da je pravilo specialnosti tesno povezano s *predajo* (v ednini) in posledično z izvrševanjem *določenega* evropskega naloga za prijetje. Dejstvo, da to pravilo koristi „predan[i] oseb[i]“, namreč pomeni, da se mora ta oseba nahajati – oziroma se bo nahajala – na ozemlju države članice, ki je zahtevala njeno predajo na podlagi evropskega naloga za prijetje, ali da mora biti vsaj pod dejanskim nadzorom te države.

34. Poleg tega ima – še vedno na jezikovni ravni – poglavje 3 Okvirnega sklepa, kamor spada člen 27, naslov „Posledice *predaje*“. Tudi ta naslov pomeni, da določbe tega poglavja urejajo učinke, ki izhajajo *iz določene predaje* na podlagi določenega evropskega naloga za prijetje.

2. Sistematična razlaga

35. Na prvem mestu, glede notranje sistematike člena 27 Okvirnega sklepa 2002/584 iz odstavka 3 tega člena izhaja, da se pravilo specialnosti ne uporablja v nekaterih taksativno naštetih primerih.[3] To velja najprej v primeru soglasja zadevne osebe k razširitvi pregona. V tem primeru je treba šteti, da je zadevna oseba s tem soglasjem prostovoljno pristala, da se podvrže pristojnosti odreditvene države članice za druga kazniva dejanja, čeprav tega v nobenem primeru ni bila dolžna storiti. To velja tudi takrat, kadar sam organ, ki izvršuje evropski nalog za prijetje, poda soglasje k razširitvi pregona.[4] Ta drugi primer, ki je dobro znan v klasičnem pravu o izročanju, hkrati poudarja *dvostransko* razsežnost in premisleke v zvezi s *suverenostjo*, na katerih temelji vsak evropski nalog za prijetje: izvršitvena država se v korist odreditvene države odpove izvrševanju svoje *ius puniendi* za kazniva dejanja, ki se razlikujejo od dejanj, zaradi katerih je prišlo do predaje.[5]

3 Glede različnih kategorij izjem od pravila specialnosti glej sodbo z dne 1. decembra 2008, Leymann in Pustovarov (C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, točke od 67 do 73).

4 Člen 27(3)(g) Okvirnega sklepa 2002/584. V zvezi z logiko, ki tudi temelji na načelnem soglasju držav, da se odrečejo delu svoje suverenosti v kazenskih zadevah, glej tudi člen 27(1) tega okvirnega sklepa, ki določa splošnejšo izjemo, v okviru katere se lahko vsaka država članica odloči, da se za soglasje k razširitvi pregona šteje, da je bilo dano brez posredovanja izvršitvenega organa ali zadevne osebe. Kot je navedla Komisija, v tej zadevi ne gre za to izjemo, saj zadevne države članice niso podale take izjave.

5 Glede pojma „kaznivega dejanja, ki se razlikuje“ od dejanja, zaradi katerega je prišlo do predaje, v smislu člena 27(2) Okvirnega sklepa 2002/584, glej sodbi z dne 1. decembra 2008, Leymann in Pustovarov (C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, točka 57), in z dne 6. decembra 2018, IK (Izvršitev dodatne kazni) (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, točke od 58 do 61).

36. Kljub očitnim razlikam imata ta sklopa izjem odločilen skupni element: privolitev, da ima pri kaznivih dejanjih, do katerih je prišlo pred predajo in ki niso zajeta v zadevnem evropskem nalogu za prijetje, *ius puniendi* država, ki je ta nalog izdala. Z drugimi besedami, posledica odpovedi pravilu specialnosti na pobudo zadevne osebe ali izvršitvene države je, da lahko odreditvena država osebo, ki se fizično nahaja v njeni pristojnosti, na podlagi določenega evropskega naloga za prijetje preganja in obsodi za kazniva dejanja, ki se razlikujejo od dejanj, zaradi katerih je bila predana. Iz tega sledi, da pravilo specialnosti zaradi učinkov tega naloga za prijetje, torej zaradi zahtev, ki izhajajo iz tega naloga, pomeni jamstvo za predano osebo, dokler ta ostane na ozemlju odreditvene države.

37. Na drugem mestu, glede sistematike Okvirnega sklepa 2002/584 je iz vsebine in logike drugih določb razvidno, da se pravila iz tega okvirnega sklepa uporabljajo *v okviru ene same predaje*. Tako je v skladu s členom 1(1) tega okvirnega sklepa poseben cilj, ki ga uresničuje evropski nalog za prijetje, „predaja zahtevane osebe s strani druge države članice z namenom uvesti kazenski postopek ali izvršiti kazen zapora ali ukrep, vezan na odvzem prostosti“. Tudi iz člena 8(1) Okvirnega sklepa 2002/584 in iz Priloge k temu okvirnemu sklepu izhaja, da se ta predaja nanaša na točno določena kazniva dejanja, saj mora biti v vsakem evropskem nalogu za prijetje navedena zakonska označba zadevnega kaznivega dejanja oziroma dejanj in opisane okoliščine, v katerih je bilo to dejanje (ali dejanja) storjeno. Evropski nalog za prijetje odreditveni državi članici torej pregon zadevne osebe zaradi kaznivih dejanj, ki so v njem navedena, dovoljuje v okviru točno določene predaje, ker se ta oseba pod prisilo nahaja na ozemlju te države. V tem istem okviru se lahko zadevna oseba sklicuje na pravilo specialnosti. Iz tega logično izhaja, da je to pravilo mogoče uporabiti samo v konkretnem in specifičnem okviru ene same predaje. Ni ga mogoče na transverzalen način uporabiti pri neki *drugi* predaji, potem ko je zadevna oseba zapustila ozemlje, na katero je bila prvotno predana.[6]

3. Teleološka razlaga

38. Čeprav iz jezikovne in sistematične razlage izhaja, da je pravilo specialnosti tesno povezano s prisotnostjo predane osebe na ozemlju odreditvene države v okviru izvrševanja določenega evropskega naloga za prijetje, pa cilji, ki jih uresničujeta to pravilo in instrument evropskega naloga za prijetje, kažejo, da se ta povezava prekine v primeru prostovoljnega odhoda osebe z ozemlja odreditvene države članice. Če zadevna oseba v državi ni prisilno pridržana, se pravilo specialnosti logično ne uporabi oziroma *v okviru te predaje* preneha veljati.

39. Glede funkcij pravila specialnosti iz člena 27(2) Okvirnega sklepa 2002/584 je Sodišče razsodilo, da je to pravilo, „povezano s suverenostjo izvršitvene države članice in z njim je zahtevani osebi zagotovljeno, da lahko proti njej poteka pregon in se jo lahko kaznuje ali ji odvzame prostost le zaradi kaznivega dejanja, zaradi katerega je bila predana“.[7] Pravilo specialnosti tako uresničuje zlasti dva cilja. Prvič – in v tradicionalnem smislu, kjer je njegov glavni vir pravo o izročanju[8] – cilj tega pravila je ohraniti *suverenost države, ki izvrši* evropski nalog za prijetje, ker ta z izvrševanjem tega naloga sprejme, da bo omejila izvajanje svoje suverenosti (oziroma se mu celo odrekla) v kazenskih zadevah v korist druge države članice. Drugič – in z nekoliko večjim odstopanjem od tradicionalnega razumevanja izročitve – cilj pravila specialnosti v pravu Unije je zagotoviti *pravice zadevne osebe*. Ta ne sme biti zaskrbljena zaradi morebitnega pregona zaradi drugih kaznivih dejanj, ki so bila storjena

6 Vseeno bom posebej obravnaval drugačen položaj, ki ni zajet v členu 27, temveč v členu 28 Okvirnega sklepa 2002/584 (poznejše predaje), kot je bil razložen zlasti v sodbi z dne 28. junija 2012, West (C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, točka 80). V zvezi s tem glej točke od 62 do 64 teh sklepnih predlogov.

7 Sodbi z dne 1. decembra 2008, Leymann in Pustovarov (C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, točka 44), in z dne 19. septembra 2018, RO (C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, točka 53).

8 O tem pravilu in njegovih različnih funkcijah v tradicionalnem mednarodnem pravu glej na primer Morvillo, C.J., „Individual Rights and the Doctrine of Speciality: The Deteriorations of the United States v. Rauscher“, 14 *Fordham International Law Journal*, 1990, vol. 14, str. 987 (1990); Bouloc, B., „Le principe de la spécialité en droit pénal international“, *Mélanges dédiés à Dominique Holleaux*, Litec, Pariz, 1990, str. 7; Zaïri, A., *Le principe de la spécialité de l'extradition au regard des droits de l'homme*, LGDJ, Pariz, 1992. V kontekstu evropskega naloga za prijetje glej tudi Lagodny, O., Rosbaud, C., „Speciality rule“, v Keijzer, N., van Sliedregt, E. (ur.), *The European Arrest Warrant in Practice*, T.M.C. Asser, Haag, 2009, str. 265.

pred njeno predajo in niso bila izrecno navedena v zadevnem evropskem nalogu za prijetje. Če se izrecno ne odpove uporabi pravila specialnosti, mora ta oseba imeti zagotovilo, da v celotnem obdobju prisilne navzočnosti na ozemlju odreditvene države članice ne bo preganjana zaradi drugih kaznivih dejanj.

40. Iz teh dveh ciljev za to zadevo odločilno izhaja, da pravilo specialnosti učinkuje tako, da se omeji kazenska pristojnost odreditvene države ter prepreči posege te države v pristojnosti izvršitvene države in preseganje njenih prerogativ v zvezi z zadevno osebo. Odreditvena država članica bi lahko namreč zaradi različnih razlogov želela preganjati osebo zaradi (glede na kontekst nujno predhodnih) kaznivih dejanj, ki niso navedena v evropskem nalogu za prijetje. [9]

41. Ta cilja pravila specialnosti je treba presojati glede na namen evropskih nalogov za prijetje. Njihov namen je namreč zadevno osebo podrediti oblasti države članice, ki je izdala nalog, zaradi v njem navedenih kaznivih dejanj, s prisilno privedbo na ozemlje te države. [10] Ker pravilo specialnosti ščiti zadevno osebo pred morebitnimi poskusi neupravičene razširitve pristojnosti v kazenskih zadevah s strani odreditvene države članice, se zdi to pravilo neločljivo povezano z izvrševanjem specifičnega evropskega naloga za prijetje, katerega obseg je natančno določen.

42. Tako se pravilo specialnosti v okviru predaje – zaradi učinkov te predaje – uporablja le, dokler je oseba pod prisilo na ozemlju odreditvene države. Prostovoljni odhod s tega ozemlja prekine povezavo med to državo in osebo, ki je bila predana. Zaradi tega dejanja zadevna oseba ne spada več pod oblast te države. Zato zadevna oseba vsekakor ni več zaščitena s pravilom specialnosti, ki se uporablja v okviru prvotne predaje.

43. Skratka, če je zadevna oseba *prostovoljno* zapustila ozemlje odreditvene države članice, se vse začne znova. To velja za celoten postopek predaje na podlagi določenega evropskega naloga za prijetje in ne samo za pravilo specialnosti. Namen predaje je namreč privesti zadevno osebo na ozemlje odreditvene države članice, da bi ji bilo mogoče soditi in/ali da bi prestala kazen v tej državi. Ko je ta cilj dosežen, je „cikel“ predaje končan. Zato samo pravilo specialnosti, ker se je uporabljalo v okviru tega cikla, logično preneha veljati.

B. Učinki prisilne vrnitve na ozemlje odreditvene države članice

44. V okviru te zadeve ni sporno, da je obtoženec *prostovoljno zapustil* nemško ozemlje po prestani kazni za kaznivo dejanje B (spolna zloraba otroka), na katero se je nanašal evropski nalog za prijetje, na podlagi katerega so ga prvič predali portugalski organi. Pri tem v okviru tega naloga preneha veljati pravilo specialnosti, ki se uporablja za ta cikel.

45. Vendar v tej zadevi ne gre le za učinke prostovoljnega odhoda osebe z ozemlja odreditvene države, ki ji je bila ta oseba predana, na pravilo specialnosti. Druga dejanska posebnost, za katero se zdi, da je v bistvu razlog za dvome predložitvenega sodišča, je *vrnitev* zadevne osebe na ozemlje odreditvene države članice n*a podlagi drugega evropskega naloga za prijetje*. Predložitveno sodišče se sprašuje tudi o posledicah, povezanih z dejstvom, da je bil za obtoženca po njegovem odhodu izdan drugi evropski nalog za prijetje, zaradi katerega je bil nato obtoženec prisilno vrnjen na nemško ozemlje, tokrat z italijanskega ozemlja.

9 Brez težav je mogoče priznati, da takšen pristop kaže bolj na vzajemno nezaupanje kot na visoko stopnjo zaupanja med državami članicami, na kateri naj bi temeljil Okvirni sklep 2002/584 (glej uvodno izjavo 10).

10 Evropski nalog za prijetje ostaja sredstvo prisile kljub morebitnemu soglašanju zadevne osebe s predajo.

46. Ali je zaradi tega dejstva treba „reaktivirati“ pravilo specialnosti na podlagi prvega evropskega naloga za prijetje? V takem primeru „reaktivacije“ naj bi bili nemški odreditveni organi dolžni pridobiti soglasje prve izvršitvene države članice (Portugalska republika) za razširitev pregona na kaznivo dejanje C (hudo posilstvo in izsiljevanje) iz postopka v glavni stvari, ker se drugi evropski nalog za prijetje ne nanaša na to dejanje. To stališče zagovarjata obtoženec in Irska, ki menita, da učinki pravila specialnosti v zvezi s Portugalsko republiko še vedno veljajo.

47. V nasprotnem primeru bi v ta namen zadostovalo soglasje organov izvršitve drugega evropskega naloga za prijetje (italijanski organi). To stališče zagovarjajo državni tožilec, Zvezna republika Nemčija, Komisija in predložitveno sodišče.

48. Pri teh nasprotujočih si ugotovitvah so se vsi udeleženci postopka v veliki meri sklicevali na člen 27(3)(a) Okvirnega sklepa 2002/584, v skladu s katerim pravilo specialnosti ne velja več, „kadar oseba, ki ima možnost zapustiti ozemlje države članice, ki ji je bila predana, tega ne stori v 45 dneh po svoji dokončni izpustitvi ali se na to ozemlje po odhodu znova vrne“. Na eni strani obtoženec in Irska to določbo razumeta tako, da je za obtoženca ohranjena zaščita, ki jo zagotavlja pravilo specialnosti na podlagi prvega evropskega naloga za prijetje, ker naj bi ta določba zahtevala prostovoljno vrnitev. Na drugi strani se zdi, da se državni tožilec, Komisija in predložitveno sodišče strinjajo, da se ta izjema od pravila specialnosti uporablja tudi pri prisilnih vrnitvah. Čeprav nemška vlada takšne razlage ne izključuje, vseeno dvomi, da je v obravnavani zadevi treba preučiti člen 27(3)(a) Okvirnega sklepa 2002/584.

49. Po mojem mnenju sklicevanje na ta člen 27(3)(a) v tej zadevi ni upoštevno. V okoliščinah, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, se ni niti treba niti se ni mogoče opirati na ta člen 27(3)(a) Okvirnega sklepa, da bi prišli do sklepa, da se pravilo specialnosti na podlagi prvega evropskega naloga za prijetje ne uporablja več.

50. Prvič in primarno, kot je razvidno iz prejšnjega oddelka teh sklepnih predlogov, v okoliščinah obravnavane zadeve neuporabe pravila specialnosti v zvezi s prvim evropskim nalogom za prijetje ni treba utemeljiti na podlagi člena 27(3)(a) Okvirnega sklepa 2002/584, ker ta neuporaba preprosto izhaja iz ustavitve prvega postopka predaje zaradi prostovoljnega odhoda zadevne osebe z ozemlja odreditvene države članice. Ta odhod je dejansko prekinil povezavo z ozemljem, ki zadevni osebi omogoča, da med celotnim pridržanjem na tem ozemlju učinkovito uveljavlja zaščito, ki jo zagotavlja pravilo specialnosti. Neuporaba pravila specialnosti na podlagi prvega evropskega naloga za prijetje tako ne izhaja iz ene od izjem, predvidenih v členu 27(3) Okvirnega sklepa 2002/584, temveč iz dejstva, da se spor zdaj uvršča v okvir novega cikla na podlagi drugega evropskega naloga za prijetje. [11]

51. Drugič in podredno, člen 27(3)(a) Okvirnega sklepa 2002/584 se nikakor ne uporablja v primeru *prisilne vrnitve*. Ker se ta določba nanaša samo na prostovoljni odhod zadevne osebe, je namreč za njeno uporabo, odvisno od primera, potrebna tudi *prostovoljna vrnitev* na ozemlje odreditvene države članice. Iz te določbe je namreč razvidno, kot je Sodišče odločilo v zadevi, v kateri je bila izrečena sodba *West* [12], implicitno soglasje zadevne osebe za predajo v pristojnost odreditvene države članice, ki jo je preganjala in, odvisno od primera, obsodila zaradi kaznivih dejanj iz evropskega naloga za prijetje. To implicitno soglasje je očitno, če se oseba prostovoljno odloči, da bo ostala na ozemlju, namesto da bi ga (povsem zakonito) zapustila in se vrnila v državo svojega državljanstva, stalnega prebivališča ali drugo državo po svoji izbiri.

11 Glej točki 42 in 43 teh sklepnih predlogov.

12 Sodba z dne 28. junija 2012, West (C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, točka 78), v kateri je Sodišče razlagalo zrcalno določbo iz člena 28(2)(a) Okvirnega sklepa 2002/584 z zvezi s poznejšimi predajami.

52. V besedilu tega člena 27(3)(a) res ni izrecno navedeno, da mora biti morebitna vrnitev zadevne osebe na ozemlje odreditvene države prostovoljna. Vendar tako kot obtoženec in Irska menim, da izraz „se na to ozemlje po odhodu znova vrne“ pomeni prostovoljno in ne prisilno vrnitev [13] ter da je to tudi edina smiselna razlaga glede na sistematiko in namen te določbe [14]. Ker pravilo specialnosti zadevno osebo varuje samo v primeru, da se na ozemlju odreditvene države članice nahaja *prisilno*, logično preneha veljati, ko se lahko ta oseba, če se smem tako izraziti, prosto giblje in lahko v tej državi ostane ali pa jo zapusti in se vanjo tudi vrne. Vsaka drugačna razlaga bi pomenila nekaznovanost, saj bi prisilna vrnitev zadevne osebe na ozemlje odreditvene države članice zadoščala, da te osebe glede na okoliščine ne bi več skrbelo, da bo morda preganjana zaradi predhodno storjenih kaznivih dejanj, katerih ob predaji še ni bila osumljena. Takšen pristop sploh ni smiseln.

53. Če obtoženec in Irska torej pravilno menita, da je uporaba izjeme iz člena 27(3)(a) Okvirnega sklepa 2002/584 odvisna od prostovoljne vrnitve, pa nasprotno zmotno menita, da se je kljub obtožencevemu prostovoljnemu odhodu z njegovo prisilno vrnitvijo reaktiviralo pravilo specialnosti na podlagi prve predaje.

54. Tretjič, treba je ugotoviti, da je – odvečno – sklicevanje na člen 27(3)(a) tega okvirnega sklepa povezano z dejanskim stanjem obravnavane zadeve, čeprav prav to dejansko stanje povzroča nekaj zmede, saj vodi v napačno smer. Ne sme se namreč preveč poudariti pomena popolnoma slučajne okoliščine, da je bila zadevna oseba na podlagi *drugega* evropskega naloga za prijetje vrnjena na ozemlje države članice, ki je izdala *prvi* evropski nalog za prijetje (Nemčija). Predvsem pa bi bilo nelogično iz tega sklepati, da je bilo s tem reaktivirano pravilo specialnosti na podlagi tega prvega naloga.

55. Naslednji primer jasno kaže, da pravila specialnosti na podlagi prvega evropskega naloga za prijetje *ni* mogoče reaktivirati, če je za zadevno osebo izdan nov evropski nalog za prijetje po tem, ko je prostovoljno zapustila ozemlje države članice, ki je izdala prvi nalog. V istih okoliščinah prostovoljnega odhoda z ozemlja države, ki je izdala prvi nalog, predpostavimo, da je drugi nalog izdala Češka republika in ne Zvezna republika Nemčija. V tem primeru si ni mogoče predstavljati, da bi češki odreditveni organi morali *portugalske* organe zaprositi za soglasje k razširitvi pregona zaradi kaznivih dejanj, ki ne bi bila zajeta v evropskem nalogu za prijetje, ki bi ga Češka republika izdala za Italijo, in ki bi bila storjena, preden so italijanski organi zadevno osebo predali češkim organom. V tem primeru je jasno, da *so edini sogovorniki češki in italijanski organi*. Tudi če bi bila zadevna kazniva dejanja storjena na Portugalskem in če bi prvo predajo izvedli portugalski organi (nemškim organom), je takoj, ko je zadevna oseba prostovoljno odšla iz Nemčije v Italijo (in portugalski organi niso zahtevali njene predaje), *samo italijanski* (izvršitveni) organ pristojen, da *češkim* (odreditvenim) organom dovoli, da obtožbe razširijo v skladu s členom 27(3)(g) Okvirnega sklepa 2002/584. Takšna razlaga je logična in se neposredno nanaša na same funkcije pravila specialnosti, njegovo dvostransko razsežnost in v teh sklepnih predlogih opisane premisleke o suverenosti [15]: preprečevanje, da bi odreditvena država (ki je izdala določen nalog za prijetje, s katerim zadevna oseba pride pod oblast te države) posegala v suverenost izvršitvene države članice (tega določenega naloga) [16].

13 Poleg francoske jezikovne različice je tudi iz drugih jezikovnih različic jasno razvidno, da je vrnitev zadevne osebe prostovoljna, med drugim iz angleške „has returned to that territory after leaving it“ in ne „has been returned“; nemške „nach Verlassen dieses Gebiets dorthin zurückgekehrt ist“; italijanske „ha fatto ritorno dopo averlo lasciato“; španske „haya vuelto a dicho territorio después de haber salido del mismo“ in češke jezikovne različice „vrátila-li se na území tohoto státu poté, co ho opustila“. Te jezikovne različice kažejo, da se mora zadevna oseba *aktivno* odločiti za vrnitev.

14 Glej točke od 39 do 42 teh sklepnih predlogov.

15 Glej točki 35 in 39 teh sklepnih predlogov.

16 Po še bolj absurdnem scenariju bi Portugalska republika izdala drugi evropski nalog za prijetje, da bi lahko „dobila“ zadevno osebo, da bi ji bilo na Portugalskem sojeno zaradi kaznivega dejanja C. Ali bi torej portugalski organi, ki so *izdali* drugi evropski nalog za prijetje, morali zaprositi portugalske organe, ki so *izvršili* prvi evropski nalog za prijetje, da bi dobili pravico do razširitve obtožb?

56. Četrtič in nazadnje, ob upoštevanju cilja pospeševanja in poenostavitve pravosodnega sodelovanja med državami članicami, ki se želi doseči z Okvirnim sklepom 2002/584,[17] je Sodišče razsodilo, da členov 27 in 28 tega okvirnega sklepa, ki določata pravila o odstopanju od načela medsebojnega priznavanja iz člena 1(2) tega okvirnega sklepa, ni mogoče razlagati tako, da bi bil onemogočen cilj, ki se želi doseči s tem okvirnim sklepom[18]. Zato razširitev pregona ne sme biti otežena s tem, da se od organa, ki je izdal drugi evropski nalog za prijetje, zahteva, da pridobi soglasje organa, ki je izvršil prvi nalog.

57. V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da je težava premagljiva, ker je Zvezna republika Nemčija izdala dva evropska naloga za prijetje. Vendar bi bilo drugače, če bi šlo za različni odreditveni državi. Še več, v tem primeru se očitno kažejo nelogične posledice pristopa, ki ga zagovarjata obtoženec in Irska. Vzemimo za primer neko osebo, za katero je bila predložena kazenska evidenca. „Zadnja“ država članica, ki ji je bila oseba predana, bi morala leta kasneje zaprositi za soglasje vseh držav članic, ki jim je bila ta oseba predana že prej (ne le ene, ampak potencialno treh, štirih, petih ali več). Ob upoštevanju težavnosti takega početja je verjetno, da bi oseba dejansko ostala nekaznovana za vsa predhodna kazniva dejanja, ki niso bila ugotovljena v času izdaje prvega evropskega naloga za prijetje.

58. Iz zgoraj navedenega je razvidno, da pravilo specialnosti v okoliščinah iz postopka v glavni stvari ne zahteva, da se od države, ki je izvršila prvi evropski nalog za prijetje, pridobi soglasje k razširitvi pregona v okviru drugega evropskega naloga za prijetje. Pravilo specialnosti v okviru prvega evropskega naloga za prijetje torej ne učinkuje več in vrnitev zadevne osebe na ozemlje države, ki je izdala ta nalog, ne more reaktivirati tega pravila.

59. Vseeno je pravilo specialnosti še vedno mogoče polno uveljavljati, vendar na podlagi *drugega* evropskega naloga za prijetje. Zato ga je treba presojati na podlagi tega drugega naloga, ker je zadevna oseba zdaj pod nadzorom države članice, ki je izdala ta drugi nalog. Ni pomembno, če je ta država izdala tudi prvi evropski nalog za prijetje. Za namene uporabe pravila specialnosti je upoštevno le dejstvo, da je zadevna oseba podvržena *ius punendi* te države na podlagi drugega evropskega naloga za prijetje.

60. Kot je poudarila nemška vlada, je torej v tej zadevi tista izjema od pravila specialnosti, ki je upoštevna, člen 27(3)(g) Okvirnega sklepa 2002/584 v zvezi z drugim evropskim nalogom za prijetje: pravilo specialnosti se ne uporabi, „kadar izvršitveni pravosodni organ, ki je osebo predal, poda svoje soglasje v skladu z odstavkom 4“. Ker se v obravnavani zadevi dejstva iz postopka v glavni stvari (kaznivo dejanje C) preganjajo v okviru razširitve obsega drugega evropskega naloga za prijetje, se za odpoved pravilu specialnosti torej zahteva soglasje organov, ki so izvršili drugi evropski nalog za prijetje (v tem primeru italijanski organi), da lahko organi, ki so izdali ta nalog (nemški organi) zakonito izvedejo tak pregon.[19]

61. Zato je treba na vprašanje predložitvenega sodišča odgovoriti, da pravilo specialnosti ukrepu, vezanemu na odvzem prostosti, ki je bil sprejet zaradi pred prvo predajo storjenega kaznivega dejanja, ki se razlikuje od dejanja, zaradi katerega je bila oseba predana, v primeru, v katerem je oseba, na katero se nanaša prvi evropski nalog za prijetje, prostovoljno zapustila ozemlje odreditvene države članice, ne nasprotuje, če so v okviru drugega evropskega naloga za prijetje, izdanega po njenem odhodu, organi, ki so izvršili ta drugi nalog, dali soglasje k razširitvi pregona na kazniva dejanja, zaradi katerih je bil sprejet ukrep, vezan na odvzem prostosti, ki je predmet postopka v glavni stvari.

62. Naj za konec navedem še dvoje.

17 Glej med drugim sodbe z dne 1. decembra 2008, Leymann in Pustovarov (C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, točka 42); z dne 28. junija 2012, West (C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, točka 56), in z dne 6. decembra 2018, IK (Izvršitev dodatne kazni) (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, točka 38).

18 Sodba z dne 28. junija 2012, West (C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, točka 77).

19 Pod pogojem, da ni bila uspešno uveljavljena nobena druga izjema iz člena 27(3) Okvirnega sklepa 2002/584.

63. Prvič, Sodišče je v sodbi West res razsodilo, da je poznejša predaja osebe na podlagi člena 28(2) Okvirnega sklepa 2002/584 načeloma odvisna od soglasja države članice, ki je izvršila evropski nalog za prijetje, na podlagi katerega je bila zadevna oseba predana.[20] Vendar iz te sodbe ni mogoče sklepati, da bi bilo *poleg* soglasja organa, ki je izvršil drugi nalog, potrebno tudi soglasje organa, ki je izvršil prvi evropski nalog za prijetje. V nasprotju s to zadevo se je namreč zadeva, v kateri je bila izrečena sodba West, nanašala na to, da je bila z ozemlja odreditvene države *prisilno odstranjena* oseba, ki je bila na podlagi več evropskih nalogov za prijetje zaporedoma predana več državam članicam. V tej (prehodni) *verigi* evropskih nalogov za prijetje je bila ista država članica zaporedoma odreditvena in izvršitvena država.

64. V tej zadevi ni take verige. Zvezna republika Nemčija obtoženca ni predala Italijanski republiki. Zato italijanski organi pristojnosti za izvršitev drugega evropskega naloga za prijetje niso pridobili od nemških organov (niti *a fortiori* od portugalskih organov). Gre le za *zaporedje* dveh evropskih nalogov za prijetje, pri čemer se prvi jasno loči od drugega zaradi prostovoljnega odhoda obtoženca z nemškega ozemlja.

65. Položaj bi bil podoben kot v zadevi, v kateri je bila izrečena sodba West[21], le če bi organi, ki so izdali prvi nalog (nemški organi), o drugi predaji odločili v korist *druge* države članice, *ne da* bi zadevna oseba vmes svobodno in prostovoljno zapustila nemško ozemlje. Vendar v tem primeru ni bilo tako.

66. Drugič, obtoženec je trdil, da ni mogel izgubiti pravice do pravila specialnosti, ker je bil še vedno podvržen varstvenemu nadzorstvu, zaradi katerega se je moral enkrat na mesec javiti pri svojem svetovalcu. Zato naj še ne bi bil dokončno izpuščen v smislu člena 27(3)(a) Okvirnega sklepa 2002/584.

67. Ta trditev je v tem primeru brezpredmetna, ker se ta člen 27(3)(a) ne uporablja za dejansko stanje v obravnavani zadevi. Zato v tej zadevi ni pomembno, ali je bila oseba, ki je še vedno podvržena varstvenemu nadzorstvu, dokončno izpuščena v smislu te določbe. Oseba, ki prostovoljno zapusti odreditveno državo članico, namreč ne potrebuje zaščite, ki jo zagotavlja pravilo specialnosti, saj očitno ni več pod nadzorom države, ki je izdala prvi evropski nalog za prijetje.[22]

68. Vprašanje učinkov varstvenega nadzorstva bi se pojavilo le v zelo drugačnem scenariju, v katerem obtoženec, „ki [bi imel] možnost zapustiti ozemlje [Nemčije], tega ne [bi storil] v 45 dneh po svoji dokončni izpustitvi“[23]. Ob tej predpostavki bi bilo v primeru, da portugalski organi ne bi podali soglasja, mogoče razpravljati o tem, ali bi se obtoženec zaradi tega, ker zanj še vedno velja ukrep, izrečen ob pogojni obsodbi, še vedno lahko skliceval na zaščito, ki jo zagotavlja pravilo specialnosti na podlagi prvega evropskega naloga za prijetje v skladu s členom 27(3)(a) Okvirnega sklepa 2002/584. Sodišče bi se moralo torej opredeliti glede pojma „dokončna izpustitev“. Vendar taka razprava, za katero se je na obravnavi izkazalo, da je lahko zelo živahna, glede na okoliščine obravnavane zadeve ni potrebna, ker je obtoženec prostovoljno zapustil Nemčijo po izteku kazni zaradi kaznivega dejanja B (spolna zloraba otroka). Zato v okviru te zadeve ne bom začel te razprave.

20 Sodba z dne 28. junija 2012, West (C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, točka 80).

21 Sodba z dne 28. junija 2012, West (C-192/12 PPU, EU:C:2012:404).

22 V tej zadevi ni bilo omenjeno, da so nemški organi posredovali pogojno odločbo organom druge države članice zaradi njenega priznanja ter nadzora nad njo. Zato ne bomo obravnavali možnih vplivov Okvirnega sklepa Sveta 2008/947/PNZ z dne 27. novembra 2008 o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb in pogojnih odločb zaradi zagotavljanja nadzorstva nad spremljevalnimi ukrepi in alternativnimi sankcijami (UL 2008, L 337, str. 102).

23 Člen 27(3)(a) Okvirnega sklepa 2002/584.

VI. Predlog

69. Sodišču predlagam, naj na vprašanje, ki ga je postavilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), odgovori:

Pravilo specialnosti iz člena 27(2) Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009, ukrepu, vezanemu na odvzem prostosti, ki je bil sprejet zaradi pred prvo predajo storjenega kaznivega dejanja, ki se razlikuje od dejanja, zaradi katerega je bila oseba predana, v primeru, v katerem je oseba, na katero se nanaša prvi evropski nalog za prijetje, prostovoljno zapustila ozemlje odreditvene države članice, ne nasprotuje, če so v okviru drugega evropskega naloga za prijetje, izdanega po njenem odhodu, organi, ki so izvršili ta drugi nalog, dali soglasje k razširitvi pregona na kazniva dejanja, zaradi katerih je bil sprejet ukrep, vezan na odvzem prostosti, ki je predmet postopka v glavni stvari.